

РЕШЕНИЕ

№ 319

гр. Благоевград, 23.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ВТОРИ ВЪЗЗИВЕН
ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ**, в публично заседание на двадесет и шести април
през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Надя Узунова

Членове: Миглена Йовкова
Моника Христова

при участието на секретаря Мирела Гълъбова
като разгледа докладваното от Миглена Йовкова Въззивно гражданско дело
№ 20221200500235 по описа за 2022 година

Делото е инициирано с въззивна жалба с вх.№500524/23.02.2022 г. от ИБР. М. ОСМ., чрез адв. М.П., против Решение №500097 от 15.02.2022 г. по гр.д.№39/2021 г. по описа на РС гр. Разлог. Във въззивната жалба са изложени подробни доводи за необоснованост и неправилност на съдебния акт и се иска отмяната му изцяло и постановяване на нов, с който да бъдат уважени исквете на служителя.

Формулирано е оплакване, че съдът не е обсъдил всички доказателства и не е отговорил на всички възражения срещу законосъобразността на уволнението. Изтъква се също, че съдът не се е произнесъл по главния иск, който е предявил, а е направил това по отношение на евентуалните иски.

Заедно с горното, жалбоподателят е развил в жалбата и тезата си за това, че трудовото правоотношение е прекратено на основание чл. 326, ал.1 от КТ, поради изтичането на 1 – месечен срок от изявлението

му до работодателя, а не поради налагане на дисциплинарно наказание уволнение.

В отговора на ВЖ, депозиран от работодателя се поддържа, че възраженията срещу първоинстанционното решение са неоснователни. Изложени са обстойни съображения, че не са подкрепени от доказателствата, както и че правните изводи на РРС, съответстват на установените факти. Въз основа на това работодателят иска да бъде потвърден атакуваният съдебен акт.

Във въззивната инстанция не са приети нови доказателства по реда на чл. 266 от ГПК.

След анализ на доказателствата, по отделно и в съвкупност, въззивният състав прие за установено от фактическа страна следното :

Не е спорно, а и от писмените доказателства установяват, че ищецът И.О. е заемал длъжността „Специалист - Местни данъци и такси" в община Якоруда по силата на трудов договор № 40/18.07.2016г. Основните му задължения на същата, изведени от длъжностната характеристика, която е била връчена на служителя на 21.07.2016г., са да приема и обработва данъчни декларации по ЗМДТ; да поддържа актуална база данни за декларираното движимо и недвижимо имущество на ЮЛ и ФЛ по ЗМДТ и други.

С допълнително споразумение №84/13.07.2020г. ищецът е преназначен в същата администрация на длъжността „Специалист - Обществени поръчки".

Със заповед № 109 от 24.11.2020 г. на кмета на община Якоруда е прекратено трудовото правоотношение на И.О. на основание чл. 330, ал.2, т.6 от КТ, считано от датата на връчване на заповедта. В заповедта е посочено, че дисциплинарното уволнение се налага за допуснати нарушения на трудовата дисциплина на основание чл. 188, т. 3, във вр. с чл. 190, ал. 1, т.3, т. 4 и т. 7, във вр. с чл. 187, ал.1, т. 3, т. 7, т. 8, т. 9 и т.10 от КТ. Те са индивидуализирани като неизпълнение

от служителя на възложена работа от работодателя, съобразно установеното в длъжностната му характеристика; като неправомерно боравене със служебна информация и манипулиране на данни по същата и настъпило от това увреждане на работодателя, с което интересите на последния са злоупотребени и е уронено доброто му име, както пред останалите служители на общинската администрация, така и пред данъкоплатци в община Якоруда; като неизпълнение на задълженията по ЗМДТ за правилно отразяване на данните в декларациите по чл. 54 от същия закон, въз основа на които се изчисляват облозите на МПС; като нанесена имуществена вреда на общината в размер на 19 817, 25лв. в резултат на направени от служителя корекции на параметрите на МПС, участващи във формулата за изчисляване на облога, като по този начин данъчно задължените лица не са заплатили в пълен размер дължимите данъци за МПС, които са подробно посочени в Приложение 1, 2, 3 и 4 към Протокол №1 от 19.10.2020г. с изх. №92.00-825/19.10.2020г.

Изрично в горната заповед за налагане на дисциплинарното наказание е посочено, че неразделна част от нея са посоченият протокол и приложенията към него. В същия са материализирани констатациите на комисия, назначена да извърши проверка на начисления и внесения данък МПС, данък недвижими имоти и такса битови отпадъци на територията на община Якоруда за периода 01.01.2017г. – 30.09.2020г. Комисията е установила, че са направени промени в данните в Софтуера „Матеус“ от служителя в отдел „МДТ“ И.О., като по отношение на отделни МПС са извършени неколkokратно промени в проверявания период. Констатирано е, че корекциите са за параметри на МПС – та, които участват при формирането на данъка им, в посока намаляване на същия и това е довело до незаплащане на дължимите суми за данък от собствениците им за периода 01.01.2017г. – 31.12.2020г. в размер на 838, 17лв. за 2017г.; 3 215, 90лв. за 2018г.; 7 471, 13лв. за 2019г. и 8 292, 05лв. за

2020г.

Отразено е също в протокола, че проверката на комисията сочи, че корекциите са извършвани чрез служебния профил на служителя О., като са нанесени данни различни от данните за параметрите на МПС – та, постъпили от системата на МВР. Към съдържанието на протокола са отнесени и данните от Приложения №1 – №4, които изброяват имената и ЕГН – та на 70 души данъкоплатци, данните за чиито МПС – та са били корегирани, регистрационните им номера; данните които са подадени от КАТ за параметрите на автомобилите и корегираните параметри в софтуера „Матеус“, както и какъв е бил действително дължимият данък и разликата между него и заплатения.

Констатациите в протокола се подвърждават от показанията на свид. Дж., който е работил на длъжността юрисконсулт „Обществените поръчки“ при ОБА Якоруда и е участвал в комисията, извършила проверка и констатирала промените в данните на 70 броя МПС – та в системата „Матеус“. Той твърди, че комисията е извършила съпоставка между данни, подадени в системата от КАТ, в първия протокол за автомобила и данните, отразени в следващите протоколи. Установено е при тази съпоставка разминаване за много автомобили в таблиците за четирите проверявани години от 2017г. до 2020г. Сочи, че в протоколите, в които са извършени корекции се съдържа и отразяване кой служител ги е направил и в случая е бил ИБР. М. ОСМ.. Свидетелят установява, че програмата оставя запис на всяко действие, извършено в нея и е било видно в нея, че за определени МПС в рамките на 1 час са извършени няколко корекции, за да се достигне до определен по – нисък размер на дължимия данък. Категоричен е, че работата в програмата „Матеус“ се осъществява чрез лично потребителско име и парола на тези служители в отдела „Местни данъци и такси“, които имат осигурен достъп в нея. В контекста на това сочи, че не е възможно корекциите да се направят случайно, защото се влиза в специално място в системата, за да се

впишат корекции.

Видно е от приемо – предавателен протокол от 04.11.2020г., съставен от С.А.Х., че на същата дата служителят И.О. се е запознал със съдържанието на Протокол №1 от 19.10.2020г. с изх. №92.00-825/19.10.2020г. и приложенията към него, но е отказал да получи същите срещу подпис. Това обстоятелство е удостоверено с подписа на двама свидетели.

С покана на основание чл. 193 от КТ, подписана от кмета на община Якоруда са изискани обяснения от О. за причините и основанията за извършени от него промени в данните на софтуера за информационно обслужване на местни данъци и такси „Матеус“, чрез лично създадения му профил и парола. В същата са изложени конкретните обстоятелства, изведени от гореобсъдения Протокол №1, за които следва да даде обяснения и му е предоставен срок от 3 дни за представянето им. Отражено е от връчителя на поканата С.А.Х., че на 04.11. 2020г. адресатът ѝ е запознат със съдържанието на поканата, но отказва да я получи. Отказът е удостоверен с подписите на двама свидетели.

Установява се от Протокол № 1/04.11.2020г., че ищецът е отказал да подпише декларация, че не се намира в отпуск за временна нетрудоспособност по чл. 162 от КТ преди да му се връчи поканата по чл. 193 от КТ. Заедно с това е направил изявление, че не е в болничен и не страда от заболяване, което да го поставя под закрила. Протоколът е съставен от С.А.Х. и е подписан от него и от двама свидетели, удостоверили отказа на служителя О..

Свидетелят Дж. е присъствал при връчване на гореобсъдените протоколи и покана по чл. 193 от КТ и установява удостоверения в тях отказ на О. да ги получи.

Заповедта за налагане на дисциплинарното наказание „уволнение“ е връчена на ищеца на 15.12.2020 г.

Със заявление - предизвестие от 09.11.2020 год. ищецът е уведомил работодателя си, че е във влошено здравословно състояние и заявява желанието си на основание чл. 326, ал. 1 от КТ да му бъде прекратено трудовото правоотношение.

На И.О.и е бил издаден болничен лист на 09.11.2020г. за домашно – амбулаторно лечение от 04.11.2020 г. до 23.11.2020г. и втори болничен лист от 24.11.2020г. за домашно – амбулаторно лечение от 24.11.2020 г. до 13.12.2020г. Вторият е бил отменен с Експертно решение №0625/035 от 19.02.2021г. от Първи състав на ТЕЛК към МБАЛ “Пазарджик“ АД, а след отмяната на това решение с ново Експертно решение №1944/118 от 28.06.2021г. от Първи състав на ТЕЛК към МБАЛ “Пазарджик“ АД този болничен лист е бил приет за основателно издаден. Производството по проверка на болничния лист е било инициирано с жалба от кмета на община Якоруда.

Вещото лице лекар кардиолог, изготвило заключението на съдебно - медицинската експертиза, след запознаване с медицинската документация и личен преглед на ищеца е заключил, че към 05.11.2020 г. ИБР. М. ОСМ. не страда от други форми на стенокардия. Категорично е, че при ищеца не са провеждани изследвания с цел потвърждаване или отхвърляне на тази диагноза, както и не му е назначавана постоянна терапия за лечението ѝ. Констатациите на вещото лице, се потвърждават и от съдържанието на приетите като писмени доказателства по делото болнични и амбулаторни листове, в които липсва диагностициране на такова заболяване на ищеца.

В заключението на комплексната съдебно -техническа и счетоводна експертиза вещите лица са изложили установени от тях разлики в генерираните данни за МПС, подадени автоматично от КАТ и данните за същите МПС, отразени в програма „Матеус" в община Якоруда, по които е изчислен и заплащан данъка за тях за времето от 2017 г. до 2020 г. Различията са в К W /мощност/, година на производство и Евро /екологичен коефициент, като корегирани

данни са довели до намаление на дължимия данък за 70 броя МПС за 2017 г., 2018 г., 2019 г. и 2020 г. Вещите лица са категорични, че направените промени по параметри са извършени с паролата на ищеца. Заклучават също, че общият размер на данък МПС за 2017г., 2018г., 2019г. и 2020г., в следствие на промяната на параметрите на автомобилите, генерирани от КАТ, изчислен като разлика между действителния дължим данък и отразения такъв в програмата „Матеус“ е 19 817, 25лв. Категорични са, че автомобилите, на които са корегирани горните данни, са описаните в Приложение 1, 2, 3 и 4 към Протокол №1 от 19.10.2020г. с изх. №92.00-825/19.10.2020г.

Видно е от ТД №6/16.12.2020г., че ищецът е назначен на работа в ЕТ“Юсуф Вакльов 2000“ с основно месечно трудово възнаграждение в размер на 610лв.

За изясняване на фактическата обстановка по делото първоинстанционният съд е събрал гласни доказателствени средства, чрез разпити на свидетели, показанията на които са за обстоятелства, които са установени с писмени доказателства и за други, които са неотнормирани към предмета на правния спор. Ето защо, настоящият състав счита, че не следва да ги обсъжда, освен вече обсъдените такива на свид. Дж..

Въз основа на изложените факти, въззивният състав приема следните правни изводи :

Процесната заповед, с която е прекратено трудовото правоотношение на И.О. на длъжността „Специалист – обществени поръчки“, поради налагане на дисциплинарно наказание "уволнение" е издадена след реализирано дисциплинарно производство по реда на чл. 186 и следв. от КТ. То е строго формално, поради което следва на първо място да бъде проверено спазването на процедурните правила за провеждането му и спазването на нормите за формата на заповедта за налагане на най - тежкото дисциплинарно наказание.

Съдът констатира, че работодателят е приложил императивното

правило на чл. 193, ал.1 от КТ и е поискал писмени обяснения от служителя, относно всички факти, изложени в заповедта за уволнение, като му е определил и разумен срок за тях. Заедно с това, преди да изиска обясненията, работодателят е запознал служителя със съдържанието на Протокол №1 от 19.10.2020г. с изх. №92.00-825/19.10.2020г.

Изложените действия на работодателя са в съответствие с практиката на ВКС, залегнала в решения по гр. дело № 917/2011 г., четвърто г. о. и гр. дело № 1917/2010 г., четвърто г. о., според които, когато на работодателя станат известни обстоятелства за нарушаване на трудовата дисциплина, той трябва да получи от работника обяснение по тези обстоятелства, които следва да бъдат изложени по разбираем за работника начин.

Заедно с това е видно от съдържанието на заповедта за налагане на дисциплинарното наказание, че фактите, за които са поискани обяснения, са същите, които са обосновали преценката на работодателя за допуснати нарушения на трудовата дисциплина.

Категорично следва да се заключи, че заповед № 109/24.11.2020г. на кмета на община Якоруда е мотивирана съгласно изискванията за форма, залегнали в чл. 195, ал.1 от КТ. Тя е писмена, в нея е посочен нарушителят, подробно са описани констатираните факти и какви нарушения на Закона за местните данъци и такси и на длъжностната характеристика за длъжността специалист “местни данъци и такси“, реализират действията на И.О.. Посочен е периодът на извършване на нарушенията, наказанието което се налага със заповедта и законовият текст, въз основа на който се налага. Решаващият състав не споделя възражението на наказания служител, че липсват мотиви, въз основа на които да се провери основателността на заповедта. В процесната заповед освен с цифри(нормата от закона) и с текст е изписано, че работодателят квалифицира действията на служителя като злоупотреба с доверието и уронване на доброто име на

предприятието; като неизпълнение на възложената му работа; неизпълнение на други трудови задължения, предвидени в закон, както и увреждане на работодателя, поради заплащане на данък МПС с 19 817, 25лв. по – малко от дължимия.

От изложеното следва, че не са налице формални основания, свързани с нарушения на процедурата или липсата на реквизити в атакуваната заповед, които да водят до нейната незаконосъобразност.

Тук е мястото да се посочи, че без значение за законосъобразността на атакуваната заповед е обстоятелството, че в хода на дисциплинарното производство служителят е отправил до работодателя изявление за прекратяване на трудовото му правоотношение с едностранно предизвестие. Развитието и приключването на дисциплинарното производство не може да бъде осуетено от служителя, тъй като той е обект на това производство, т.е. понася правните последици от него, а не е субект на същото, т.е. не го реализира със свои действия и актове. Последното се прави от работодателя.

Съдът счита също, че ако е започнало реализирането на елементите от фактическия състав на едно основание за уволнение, изпълването на този фактически състав не може да се спре с иницирирането на друго основание за прекратяване на правоотношението. Нещо повече, в случая едномесечният срок от предизвестията по чл. 326, ал.1 от КТ е изтекъл на 10.12.2020г., а заповедта за налагане на дисциплинарното наказание е издадена от работодателя преди това – на 24.11.2020г. Заповедта е връчена и правните й последици за служителя са настъпили с връчването на 15.12.2020г., тъй като преди това той е бил в отпуск по болест и не е бил на работа, за да му се връчи. Връчването на заповедта не е елемент от фактическия състав на производството по установяване на дисциплинарни нарушения и издаването на заповедта за налагането на дисциплинарното наказание, а само дефинира момента, от който се

смята за наложено, т.е. от който настъпват правните последици на наказанието.

Служителят поддържа, че уволнителната заповед е незаконосъобразна, тъй като се ползва от закрилата по чл. 333, ал.1 от КТ, поради това че страда от исхемична болест на сърцето, а работодателят не е изискал предварително разрешение на Инспекцията по труда за уволнението. Това оплакване е необосновано, тъй като И.О. не е уведомил, нито е представил доказателства на работодателя си, че страда от заболяване по чл.1, ал.1, т.1 от Наредба №5 от 20.02.1987г. за болестите, при които работниците, боледуващи от тях, имат особена закрила, съгласно чл. 333, ал.1 от КТ. Категорично се установи от заключението на съдебно – медицинската експертиза, че ищецът не е диагностициран със заболяване „исхемична болест на сърцето“, нито е провеждал медикаментозно лечение за такова заболяване. При липсата на каквито и да е данни за последното, работодателят е процедирал правилно като не е изискал предварително разрешение за уволнението.

Настоящият състав намира за необходимо да акцентира върху това, че ищецът И.О. не е изложил в исковата си молба никакви възражения по материалната законосъобразност на заповедта за налагане на дисциплинарното му наказание „уволнение“. Същият е заявил общо, че е незаконосъобразна, но не е формулирал конкретни оплаквания, че не е извършил визирания в нея нарушения на трудовата дисциплина. Въпреки, че предметът на всеки правен спор се очертава от заявеното в ИМ от ищеца, респ. в отговора от ответника, въззивният състав ще обсъди законосъобразността на обжалваната заповед и по същество.

Правният извод, който се налага в делото е, че работодателят правилно е квалифицирал деянията на И.О. като нарушение на трудовата дисциплина по чл. 187, т. 8, предл.1 от КТ. Съгласно

разпоредбата на чл. 126, т.9 от КТ работникът или служителят е длъжен да бъде лоялен към работодателя си, като не злоупотребява с неговото доверие. Съдебната практика приема, че злоупотреба с доверието на работодателя е налице, когато служителят, възползвайки се от служебното си положение, е извършил преднамерени действия, с цел извличане на имотна облага или без да извлече имотна облага, е извършил деяние, компрометиращо оказаното му доверие, при което е zlepоставил интересите на работодателя, независимо дали деянието е извършено умишлено. В казуса категорично се доказва, че ищецът със своето потребителско име и парола е интервенирал в Софтуерния продукт „Матеус“, като е коригирал данни за 70 броя МПС – та, собствениците на които са заплатили на общината общо 19 817, 25лв. по – малко данъци. Това поведение е изцяло в противовес на трудовите му функции, които повеляват да поддържа актуална база данни за движимото и недвижимо имущество на ЮЛ и ФЛ по ЗМДТ, а не да манипулира тези данни.

По този начин той е компрометирал оказаното му доверие, като без значение е обстоятелството дали е извлякъл имотна облага за себе си или за друго. Горееобсъдените действия на О. съставляват тежко дисциплинарно нарушение, за което законът предвижда налагане на наказание дисциплинарно уволнение.

Установяването само на горното основание за дисциплинарно уволнение е достатъчно за потвърждаването на заповедта, с която е наложено. Но за пълнота на изложението съдът излага извода си, че са доказани и останалите нарушения по смисъла на чл. 187 от КТ, посочени в нея.

Безспорно е, че като не е въвел действителните параметри за мощност, екокатегория и др. на 70 броя МПС – та, а е отразил неверни данни за тях, ищецът не е изпълнил задължението си по длъжностна характеристика да поддържа актуална база данни. Изложеното съставлява нарушение по смисъла на чл. 187, т.3 от КТ.

Както вече беше обсъдено, от горните действия на служителя О. са настъпили вреди за работодателя под формата на неплатени данъчни задължения в пълен размер от задължени лица, собственици на 70 броя МПС – та, изброени в Приложение №1 - №4, като размерът на вредата е значителен – 19 817, 25лв. Изложеното е нарушение по чл. 187, т.9 от ГПК, което се квалифицира като друго тежко нарушение на трудовата дисциплина по чл. 190, т.7 от КТ, за което се налага дисциплинарно уволнение.

Крайните изводите на Благоевградския окръжен съд и на Разложкия районен съд за законосъобразност на заповед №109/24.11.2020г. на кмета на община Якоруда съвпадат. Поради това в частта, с която е отхвърлен искът за отмяната ѝ, първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено.

Акцесорните иски на И.О. за възстановяване на заеманата преди уволнението длъжност, за заплащане на обезщетение за 6 - месечния период, през който е работил на по – ниско платена работа, поради уволнението и за поправка в трудовата му книжка на основанията за уволнение са неоснователни. Предпоставка за тяхната основателност е признаване на заповедта за налагане на дисциплинарното наказание уволнение за незаконосъобразна. След като тя не е такава, акцесорните иски се явяват неоснователни. Те са отхвърлени от първоинстанционния съд, поради което и в тази част решението му следва да бъде потвърдено.

Оплакването във въззивната жалба за това, че в диспозитива на решението не е посочен какъв е размерът на отхвърления оценяем иск по чл. 225 от КТ е основателно, но то следва да бъде поправено по реда на чл. 250 от ГПК, което може да стане само по инициатива на страната.

Напълно несъстоятелни са твърденията във въззивната жалба, че поради настъпилите последици на предизвестието по чл. 326, ал.1 от КТ, преди налагането на дисциплинарното наказание, районният съд е

следвало да отмени заповедта за уволнение на това основание. Както решаващият състав вече обоснова, отправеното изявление от ищеца, което той счита за предизвестие, е ирелевантно за настоящото дисциплинарно производство, а не се конкурира с него. Поради това обсъденото оплакване не води до отмяна на атакувания акт.

Съдът намира за необходимо да отговори на оплакването във въззивната жалба, че първоинстанционното решение е повърхностно и не съдържа мотиви. Въззивният състав приема, че действително районният съд не е обсъдил по – голямата част от доказателствата и за страните и за горната инстанция не видно кои факти са приети за установени и кои за недоказани. Заедно с това липсват правни доводи за законосъобразността на дисциплинарното производство, за това какви дисциплинарни нарушения са реализирани от О. и съответни ли са на наложеното му дисциплинарно наказание. Въпреки горните констатации, поради обстоятелството, че въззивната инстанция е такава по същество, настоящият състав не може да отмени атакуваното решение, поради горните му пропуски. Окръжният съд изложи, макар и за първи път по делото, пълна фактическа обстановка и обстойни правни изводи, с което санира тези пропуски.

С оглед изхода от въззивната проверка и на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК въззивникът О. следва да бъде осъден да заплати на ответника разноски за настоящата инстанция в размер на 850 лв.

Така мотивиран, Благоевградският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №500097/15.02.2022 г., постановено по гр.д. № 39/2021 г. по описа на РС Разлог.

ОСЪЖДА ИБР. М. ОСМ., ЕГН *****, от гр. Якоруда, ул. „Цар Борис III“ № 17 да заплати на община Якоруда, представлявана от кмета Н.М.К., с адрес: гр. Якоруда, пл. „Васил Левски“ № 1

разноски за настоящата инстанция в размер на 850 лв.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред ВКС, в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____